



Brüssel, 30.10.2019
COM(2019) 563 final

2019/0245 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

**seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Maaailma Kaubandusorganisatsiooni
peanõukogus**

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel Maaailma Kaubandusorganisatsiooni (edaspidi „WTO“) peanõukogus võetav seisukoht seoses põllumajanduslepingu artiklis 2 määratletud põllumajandussaaduste tariifikvootide haldamise käsitusleppe läbivaatamist käsitleva otsuse kavandatud vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Maailma Kaubandusorganisatsiooni asutamisleping (Marrakechi leping)

Kavandatava nõukogu otsuse eesmärk on volitada Euroopa Komisjoni toetama liidu nimel otsust, mis võetakse Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) peanõukogus. Maailma Kaubandusorganisatsioon asutati Marrakechi lepinguga (edaspidi „WTO leping“), mis jõustus 1. jaanuaril 1995.

Euroopa Liit on lepingu osaline.

2.2. Maailma Kaubandusorganisatsiooni ministrite konverents ja peanõukogu

Vastavalt WTO lepingu IV artikli lõikele 1 on ministrite konverents volitatud tegema otsuseid kõigis küsimustes mis tahes mitmepoolse kaubanduslepingu alusel.

WTO lepingu IV artikli lõike 2 kohaselt täidab ministrite konverentsi istungite vahelisel ajal selle ülesandeid peanõukogu.

Vastavalt IX artikli lõikele 1 teevad WTO organid oma otsused tavaliselt konsensuse alusel.

2.3. WTO peanõukogu kavandatav akt

2013. aasta detsembris võtsid kaubandusministrid WTO ministrite konverentsi üheksandal istungil vastu otsuse põllumajanduslepingu artiklis 2 määratletud põllumajandussaaduste tariifikvootide haldamise käsitusleppe kohta (WT/MIN (13)/39) (edaspidi „tariifikvootide käsituslepe“).

Tariifikvootide käsitusleppe eesmärk on lihtsustada põllumajandustoodete tariifikvootide haldamist. Tariifikvootide käsitusleppe 13. punktis nähakse ette leppe läbivaatamine, võttes arvesse seniseid kogemusi selle kohaldamisel. Läbivaatamine pidi algatama hiljemalt neli aastat pärast tariifikvootide käsitusleppe vastuvõtmist. Põllumajanduskomitee algatas läbivaatamise 2018. aastal. 2019. aasta alguses esitas põllumajanduskomitee sekretariaat WTO peanõukogule adresseeritud aruande kavandi, milles anti ülevaade senise arengu kohta.

Kuna WTO liikmete vahel ei ole tariifikvootide käsitusleppe osas üksmeelt, soovitab põllumajanduskomitee peanõukogul pikendada läbivaatamisaega kuni 2021. aasta lõpuni ning suurendada tariifikvootide haldamise läbipaistvust (vt aruande 2. lisa).

Need soovitused (aruande 2. lisas) tuleks esitada peanõukogule 2019. aasta detsembris. Peanõukogu peaks need soovitused vastu võtma otsusega tariifikvootide käsitusleppe läbivaatamise kohta.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Käesoleva ettepaneku eesmärk on anda liidule võimalus toetada tariifikvootide käsitusleppe läbivaatamist käsitleva otsuse vastuvõtmist 2019. aasta detsembris toimival WTO peanõukogu kohtumisel.

Liidu seisukohast on väga oluline pikendada läbivaatamisperioodi kuni 2021. aasta lõpuni, kuna see annab võimaluse jätkata kehtiva tariifikvootide käsitusleppe kohaldamist ja annab WTO liikmetele võimaluse pidada tariifikvootide käsitusleppes seoses täiendavaid arutelusid.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega [...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“¹.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

WTO peanõukogu on lepinguga, st WTO lepinguga ettenähtud organ.

Õigusakt, mis peanõukogul tuleb vastu võtta, on õigusliku toimega akt. Kavandatav akt on rahvusvahelise õiguse alusel siduv vastavalt WTO lepingu II artikli lõikele 2 ja IX artikli lõikele 3.

Kavandatav akt ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kaht eesmärki või reguleeritakse kaht valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava akti peamine eesmärk ja sisu on seotud ühise kaubanduspoliitikaga.

Seepärast on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikkel 207.

4.3. Kokkuvõte

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimene lõik koostoimes artikli 218 lõikega 9.

¹ Euroopa Kohtu otsus, 7. oktoober 2014, Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64

5. KAVANDATAVA AKTI AVALDAMINE

Kuna WTO peanõukogu aktiga täiendatakse WTO lepingut, pikendades tariifikvootide käsitusleppe kohaldamist ja kehtestades eeskirjad tariifikvootide parema kasutamise kohta, on asjakohane see akt pärast vastuvõtmist avaldada *Euroopa Liidu Teatajas*.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Maailma Kaubandusorganisatsiooni peanõukogus

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit sõlmis Maailma Kaubandusorganisatsiooni asutamist käsitleva Marrakechi lepingu (edaspidi „WTO leping“) 22. detsembril 1994 nõukogu otsusega 94/800/EÜ² ning see jõustus 1. jaanuaril 1995.
- (2) Vastavalt WTO lepingu IV artikli lõikele 1 on WTO ministrite konverents volitatud tegema otsuseid kõigis mitmepoolsete kaubanduslepingutega hõlmatud küsimustes.
- (3) Vastavalt WTO lepingu IV artikli lõikele 2 täidab ministrite konverentsi istungite vahelisel ajal selle ülesandeid WTO peanõukogu.
- (4) Vastavalt IX artikli lõikele 1 teevad WTO organid oma otsused tavaliselt konsensuse alusel.
- (5) WTO ministrite konverentsi üheksandal istungil (Bali, detsember 2013) võeti vastu ministrite otsus põllumajanduslepingu artiklis 2 määratletud põllumajandussaaduste tariifikvootide haldamise käsituslepe kohta (WT/MIN (13)/39) (edaspidi „tariifikvootide käsituslepe“), millega reguleeritakse põllumajandussaaduste tariifikvootide haldamist.
- (6) Vastavalt tariifikvootide käsituslepe 13. punktile tuleb käsituslepe toimimise läbivaatamist alustada hiljemalt neli aastat pärast lepe vastuvõtmist, arvestades seniseid kogemusi selle kohaldamisel. Läbivaatamise eesmärk on jätkata tariifikvootide kasutamise protsessi täiustamist.
- (7) Vastavalt 13. punktile alustas põllumajanduskomitee 2018. aastal tariifikvootide käsituslepe läbivaatamist. Läbivaatamise tulemused esitatakse peanõukogu 2019. aasta detsembri kohtumisel põllumajanduskomitee aruandena (aruanne nr... „Tariifikvootide haldamise Bali otsuse toimimise läbivaatamine“, kuupäev...).
- (8) Kuna WTO liikmete vahel ei ole tariifikvootide käsitusleppesse oluliste muudatuste tegemise osas üksmeelt, soovitatakse aruandes pikendada läbivaatamist kuni 2021. aasta lõpuni, et oleks võimalik kokkuleppele jõuda sisulistes muudatustes. Lisaks sisaldab aruanne soovitusi tariifikvootide haldamise läbipaistvuse suurendamiseks.

² Nõukogu 22. detsembri 1994. aasta otsus 94/800/EÜ, mis käsitleb nõukogu pädevusse kuuluvaid Euroopa Ühenduse nimel sõlmitavaid kokkuleppeid, mis saavutati mitmepoolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay voorus (1986–1994) (EÜT L 336, 23.12.1994, lk 1).

- (9) 2019. aasta detsembris toimuval peanõukogu kohtumisel tuleks WTOd kutsuda üles kaaluma protokolli nr... 2. lisas esitatud soovitude vastuvõtmist otsuse kujul, mis käsitleb tariifikvootide süsteemi läbivaatamist.
- (10) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel WTO peanõukogus võetav seisukoht, kuna otsus, mis vastu võetakse, on liidu jaoks siduv.
- (11) Euroopa Liidu lepingu (edaspidi „ELi leping“) artikli 17 lõike 1 kohaselt esindab liitu WTO peanõukogus komisjon,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Komisjoni poolt liidu nimel Maailma Kaubandusorganisatsiooni peanõukogu 2019. aasta detsembri istungil võetav seisukoht põhineb käesolevale otsusele lisatud otsuse eelnõul, millega võetakse vastu põllumajanduskomitee poolt aruande nr... 2. lisas peanõukogule esitatud soovitused.

Väiksemaid muudatusi otsuse eelnõus võivad liidu esindajad Maailma Kaubandusorganisatsiooni peanõukogus teha ilma nõukogu täiendava otsuseta.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*